

Vlinder: Denken in eindperspectief

De vlinder in het project RijnlandRoute is de verschuiving van een korte-termijnblik naar een langetermijnperspectief in samenwerkingen. Dit kwam naar voren in de discussie rondom de snelfietsverbinding tussen Leiden en Katwijk, die door het project werd geblokkeerd. Aanvankelijk leek het financieel niet haalbaar om een fatsoenlijke tunnel aan te leggen. Toch wist de projectmanager de samenwerking open te breken door de discussie niet te beperken tot het hier en nu, maar te verplaatsen naar de toekomst: 'Waar willen we over 15 jaar op terugkijken?'.

Deze manier van denken zorgde ervoor dat partijen uit hun vastgeroeste posities stapten en gezamenlijk op zoek gingen naar een oplossing. Dit leidde niet alleen tot de realisatie van de tunnel maar ook tot een sterkere, meer flexibele samenwerkingsrelatie binnen het project.

De vlinder in dit project laat zien dat samenwerking kan veranderen door het perspectief te verschuiven. Door uit het hier-en-nu te stappen en te denken in een toekomstbeeld, ontstond er ruimte voor nieuwe oplossingen en een hechtere samenwerking. Dit leidde uiteindelijk tot een succesvolle doorbraak in een vastgelopen situatie en versterkte de relaties binnen het project.

Vlinder: Tunnel-atelier om gezamenlijke verantwoordelijkheid te creëren

Toen het project RijnlandRoute op het kritische punt kwam, namelijk de openstelling van de tunnel, stelde de opdrachtnemer voor om een serie ateliers te organiseren waarin álle betrokkenen samen het proces zouden vormgeven. Geen regiegroep, geen stuurgroep, maar een 'atelier': een plek om samen iets te maken. Daarmee werd een setting gecreëerd waarin iedereen, van veiligheidsregio tot tunnelbeheerder, in de doe-stand kwam. Niet afwachten of wijzen, maar bijdragen. Het werd een gedeelde puzzel, in plaats van de verantwoordelijkheid van een partij die alles en ieders belangen 'aan elkaar moet knopen'.

Initiatief van de marktpartij en werd door de opdrachtgever meteen omarmd. De term 'atelier' in plaats van 'overleg' gaf meteen een ander verwachtingspatroon. Er was gelijkwaardigheid: iedereen had iets bij te dragen. Een neutrale procesbegeleider maakte het mogelijk om belangen echt naast elkaar te zetten. Er werd gekeken vanuit een breder perspectief door niet alleen de tunnelopening, maar een blijvend werkend wegsysteem als uitgangspunt te nemen.

De opdrachtgever nam de kosten over toen het budget van de aannemer op was, een teken van gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er was een vangnet van de laag erboven gecreëerd die het atelier, de voortgang en betrokkenheid monitorde. Er was gestart met een duidelijke marsroute met duidelijke afspraken over tijdspad en einddoel.

Vlinder: Gezamenlijke zorg voor het landschap

In de Rijnlandroute zoeken OG en ON samen naar kwaliteit in landschappelijke inpassing. Niet omdat het moet, maar omdat ze het willen. Het project kiest voor inheemse beplanting, extra compensatie, voedselbos en educatie. Die keuzes zijn niet voorgeschreven, maar ontstaan vanuit een gedeeld gevoel van zorg voor wat achterblijft. De vlinder zit in de houding: betrokkenheid, vakmanschap en het lef om buiten het noodzakelijke te kijken. Het project doet meer dan vereist is – en dat wordt gedragen door zowel individuen als het team.

Concrete ingrediënten voor de gezamenlijke zorg zijn onder meer: gedeelde betrokkenheid bij het landschap vanuit opdrachtgever en opdrachtnemer; persoonlijke motivatie van projectleden om iets moois achter te laten; ruimte om in ontwerp en uitvoering meer te doen dan strikt nodig; waardering voor kwaliteit boven minimale vereisten; en ervaring met bredere gebiedsopgaven (natuur, educatie, gezondheid).

